

Faktaark

Temakapitel om forskelle i EU-landes produktivitsudfordring

Siden 2000 har den økonomiske udvikling i EU-landene generelt været lidt svagere end i USA. Der er imidlertid store forskelle på tværs af EU-landene, både hvad angår niveauet for levestandarden og væksten heri. Nogle EU-lande, herunder Danmark og Sverige, har i højere grad fulgt med USA. Højere produktivitet – dvs. værdiskabelse pr. arbejdstime – er den vigtigste drivkraft i forhold til at øge levestandarden. Derfor er det afgørende at fokusere på tiltag i den økonomiske politik, der kan øge produktiviteten.

Emnet vil således være en væsentlig prioritet i arbejdet under det kommende danske EU-formandskab i andet halvår 2025.

Temakapitlet peger på en række strukturelle forhold, der kan være med til at forklare forskelle i produktivitsudviklingen på tværs af lande:

- De EU-lande, der bedre har fulgt med USA, fx Danmark og Sverige, er kendetegnet ved en højere grad af investeringer i forskning og udvikling og digitalisering. Især store EU-lande som Tyskland, Frankrig og Italien ligger lavere på disse områder.
- Der er generelt mindre dynamik i erhvervslivet i EU end i USA. Vækstvirksomheder udgør en mindre del af økonomien i EU-lande, men med store forskelle mellem lande.
- Regulering kan hæmme investeringer og produktivitet. Der er dog stor spredning på tværs af EU-lande i forhold til hvor stor en barriere regulering udgør for investeringer. Virksomheder i de nordiske EU-lande melder i mindre grad, at regulering udgør en større barriere for investeringer, og de nordiske EU-lande har generelt mindre omfattende produktmarkedsregulering end de fleste EU-lande.
- Mindre fleksible arbejdsmarkeder i mange EU-lande kan gøre det sværere at flytte arbejdskraft til de mest produktive virksomheder. Lande med en bedre produktivitsudvikling tenderer til at have en større fleksibilitet på arbejdsmarkedet. En analyse på danske registerdata viser også en sammenhæng mellem jobskifter og produktivitet.
- Kapitalmarkederne i EU-landene er mindre udviklede end i USA, og især er der mindre risikovillig kapital. Det kan hæmme innovation og væksten af nye virksomheder.